

Centraal Orgaan opvang asielzoekers

Bestuursovereenkomst inzake de vestiging van een opvanglocatie Smalstraat

Versie oktober 2025

BESTUURSOVEREENKOMST INZAKE DE VESTIGING VAN EEN OPVANGLOCATIE

Partijen

- a. Het Centraal Orgaan opvang asielzoekers, gevestigd aan de Rijnstraat 8 te Den Haag, hierbij vertegenwoordigd door een lid van het bestuur van het COA, de heer J. Kapteijns, hierna te noemen: '**het COA**'
- b. De gemeente Helmond, gevestigd aan Weg op den Heuvel 35 te Helmond, hierbij vertegenwoordigd door de burgemeester, de heer mr. S.C.C.M. Potters, hierna te noemen: '**de gemeente**'

Overwegende dat,

- het COA tot kerntaak heeft de opvang en begeleiding van asielzoekers;
- dat het gemeentebestuur bereid is mee te werken aan de opvang van asielzoekers in een opvanglocatie binnen de gemeente;
- het COA en het gemeentebestuur een optimaal functioneren van de opvanglocatie in de plaatselijke gemeenschap en in relatie tot de betrokken diensten en instellingen willen bewerkstelligen door het maken van afspraken en het treffen van de nodige voorzieningen;
- de bestuursovereenkomst onverlet laat dat het COA voor het gebruik van de opvanglocatie over de benodigde vergunningen moet beschikken;
- het gemeentebestuur zich binnen haar publiekrechtelijke verantwoordelijkheden inspanst voor een zorgvuldige vergunningverlening;
- gemeenten die asielopvang faciliteren, recht hebben op verschillende financiële vergoedingen;
- de gemeente inhoudelijk het recht behoudt op dezelfde uitkeringen zoals vastgelegd in het voormalig Faciliteitenbesluit, maar de betalingen in het vervolg worden uitgekeerd middels (een) decentralisatie-uitkering(en);
- artikel 13, eerste lid van de Financiële Verhoudingswet van toepassing is op deze uitkeringen;
- daar waar in deze overeenkomst verwezen wordt naar het Faciliteitenbesluit, dit inhoudelijk ongewijzigd blijft, maar de financiële betaling anders loopt, namelijk via (een) decentralisatie-uitkering(en);
- de directe verantwoordelijkheid voor het nemen van de noodzakelijke maatregelen op de beleidsterreinen Onderwijs, Gezondheidszorg en Openbare orde en Veiligheid, behalve bij de gemeente en het COA, bij meerdere partijen ligt;

- het uitgangspunt is dat de randvoorwaarden voor de te nemen maatregelen in verband met de opvang van asielzoekers op de beleidsterreinen Onderwijs, Gezondheidszorg en Openbare Orde en Veiligheid voldoende in bestaande wet- en regelgeving zijn vastgelegd.

Komen het volgende overeen:

Artikel 1 - Definities

In deze overeenkomst wordt verstaan onder:

- a) asielzoeker: de persoon die in de opvanglocatie van het COA wordt opgevangen, zoals bedoeld in artikel 3 van de Wet Centraal Orgaan opvang asielzoekers. Het betreft hier zowel asielzoekers, als vergunninghouders (voormalige asielzoekers die inmiddels een verblijfsvergunning hebben), die nog geen reguliere huisvesting in een gemeente hebben, of vreemdelingen die in artikel 3, derde lid van de Regeling verstrekkingen en andere categorieën vreemdelingen (Rva) met een asielzoeker gelijk zijn gesteld;
- b) capaciteitsplaatsen: plaatsen in een opvanglocatie beschikbaar voor de opvang van asielzoekers, zoals bedoeld in artikel 1.b van het Faciliteitenbesluit;
- c) opvanglocatie: een opvangvoorziening waarin door of onder verantwoordelijkheid van het COA opvang wordt geboden aan asielzoekers. Hieronder vallen een opvanglocatie of een noodopvang. Met de opvanglocatie in deze bestuursovereenkomst wordt bedoeld de opvanglocatie aan de Smalstraat;
- d) datum van ingebruikname: de datum waarop de eerste asielzoeker gebruik maakt van de opvanglocatie;
- e) Faciliteitenbesluit: het voormalig Faciliteitenbesluit Opvangcentra d.d. 29 juli 1994 (Stb. 636).

Artikel 2 - Opvanglocatie

1. De gemeente (het gemeentebestuur) stelt het terrein aan de Smalstraat te Helmond als opvanglocatie beschikbaar aan het COA.
2. Het COA gebruikt de opvanglocatie onder eigen verantwoordelijkheid als een opvanglocatie ten behoeve van de opvang van asielzoekers.

Artikel 3 – Aantal asielzoekers en capaciteitsplaatsen

1. In de opvanglocatie worden maximaal 50 alleenstaande minderjarige vreemdelingen opgevangen.
2. Het COA spant zich in voor een evenwichtige samenstelling van de asielzoekers voor wat betreft herkomst en geslacht. Instroom is daarbij bepalend.
3. Op verzoek van de gemeente verstrekt het COA informatie aan de gemeente (het gemeentebestuur) over het aantal en over de in het vorige lid bedoelde samenstelling van de asielzoekers dat in de overeengekomen periode in de opvanglocatie verblijft.

Artikel 4 - Duur van de overeenkomst

1. De gemeente en het COA sluiten de bestuursovereenkomst voor de duur van 10 jaar, met als ingangsdatum de dag van ingebruikname van de opvanglocatie. Op het moment dat de eerste asielzoeker gebruik maakt van de opvanglocatie wordt deze datum vastgelegd in de "Verklaring datum ingebruikname opvanglocatie", zoals weergegeven in bijlage A en zal aan deze overeenkomst worden toegevoegd.
2. De overeenkomst eindigt van rechtswege na het verstrijken van de in lid 1 genoemde periode, tenzij de overeenkomst voortijdig wordt beëindigd zoals vermeld in artikel 5.
3. Het COA kan per aangetekende brief de overeenkomst tussentijdse opzeggen. Indien het COA overgaat tot tussentijdse opzegging, geldt een opzegtermijn van tenminste 6 maanden. De gemeente kan in geval van structurele overlast of bij aanhoudende incidenten (zoals bedoeld in artikel 5) de overeenkomst tussentijds opzeggen met een opzegtermijn van 6 maanden.
4. Partijen kunnen gedurende de gebruikperiode in onderling overleg, uiterlijk twaalf maanden voor afloop van deze overeenkomst, besluiten tot verlenging van de overeenkomst voor een nader overeen te komen termijn.

Artikel 5 – Incidenten en verstoringen van de openbare orde en veiligheid

1. Het COA spant zich maximaal in om de orde, rust en veiligheid in de opvanglocatie te waarborgen.
2. Het betreffende bestuursorgaan van de gemeente is wettelijk verantwoordelijk voor de handhaving van de openbare orde en veiligheid in de gemeente.
3. Voor zover in of rondom de opvanglocatie sprake is van structurele overlast of aanhoudende incidenten voordoen waardoor de orde en rust wordt verstoord of de veiligheid van personen of zaken in het gedrang komt, spreekt de gemeente (de burgemeester) het COA hierop aan en treden partijen zo spoedig als mogelijk met elkaar in overleg. De insteek van dat overleg is om binnen een in onderling overleg te bepalen redelijke termijn en in samenspraak met betrokken partners, zoals de politie, voor een passend plan over de wijze waarop de ongeregeldeheden zullen worden aangepakt en in de toekomst worden voorkomen.
4. In de situatie dat, ondanks de uit het plan getroffen maatregelen en de verstreken uitvoeringstermijn, het COA niet bij machte is de ongeregeldeheden met een structureel karakter te voorkomen en/of te beperken kan de gemeente deze overeenkomst met een schriftelijke opzegging tussentijds beëindigen.
5. Alvorens tot opzegging over te gaan zal de gemeente zich rekenschap geven van de publieke belangen die het COA met de uitoefening van haar wettelijke opvangtaak heeft te dienen.

6. In geval van tussentijdse opzegging zullen er vanaf het moment van de formele opzegging door de gemeente geen nieuwe asielzoekers meer instromen en zal de opvanglocatie na uiterlijk zes maanden zijn gesloten.
7. Voor zover de openbare orde in of rondom de opvanglocatie in ernstige mate wordt verstoord of dreigt te worden verstoord of de veiligheid van personen of goederen in het geding is, kan de burgemeester die maatregelen treffen die onder de gegeven omstandigheden door hem als noodzakelijk worden geacht om de orde en rust ter plaatse feitelijk te herstellen. Als feitelijke handhaving van de openbare orde door de politie, al dan niet met toepassing van zijn openbare ordebevoegdheden, niet leidt tot (voldoende) herstel van de orde en rust ter plaatse, dan kan de burgemeester op grond van zijn bestaande wettelijke bevoegdheid de opvanglocatie voortijdig sluiten. Hierbij is de burgemeester niet gebonden aan een opzegtermijn.

Artikel 6 – Uitkeringen voormalig Faciliteitenbesluit, met verwijzing naar Bijlage C

De aanspraak op verstrekking van de uitkering als bedoeld in artikel 3, eerste lid en artikel 4, eerste lid van het voormalige Faciliteitenbesluit, vangt aan op de datum van ingebruikname.

Artikel 7 - Aanvullende werkafspraken

In aanvulling op de bijlagen A en B kunnen het gemeentebestuur en het COA, rekening houdend met elkaars bevoegdheden en verantwoordelijkheden, nadere werkafspraken maken. Deze worden vastgelegd in een separaat document 'Aanvullende Werkafspraken'. Het betreft hier eventuele aanvullingen en uitwerkingen op de in de toelichting Bestuursovereenkomst genoemde informatie. Dit kunnen afspraken zijn op het terrein van de organisatie van en diensten op de opvanglocatie.

Artikel 8 - Overige bepalingen

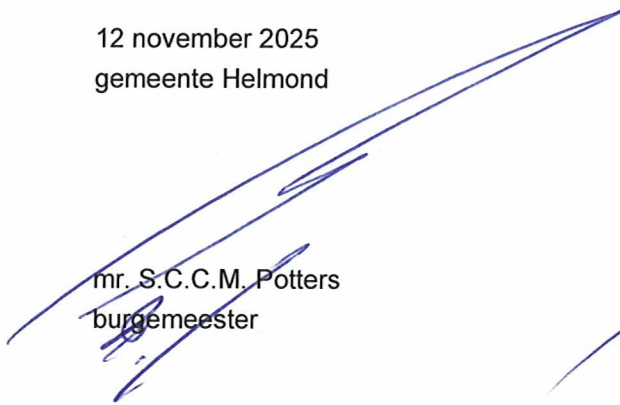
1. Bijlagen A (Verklaring datum ingebruikname opvanglocatie) en B (Toelichting Bestuursovereenkomst) behoren bij en geven een nadere toelichting en/of uitwerking van deze bestuursovereenkomst.
2. Indien de bestaande wet- en regelgeving op de beleidsterreinen Onderwijs, Gezondheidszorg en Openbare orde en veiligheid niet afdoende blijkt te zijn en hierdoor een knelpunt op dat onderdeel ontstaat, dan zullen het COA en het gemeentebestuur zich gezamenlijk inspannen dit knelpunt aan te kaarten bij het verantwoordelijke Ministerie.
3. In geval van een wijziging van wet- of regelgeving die gevolgen heeft voor deze overeenkomst, treden partijen met elkaar in overleg over hoe deze gevolgen het beste kunnen worden opgevangen.

4. Wijzigingen van deze overeenkomst zullen, na overeenstemming hierover tussen partijen, schriftelijk worden vastgelegd en als addendum aan deze overeenkomst worden gehecht.
5. In situaties waarin deze overeenkomst niet voorziet of in geval van geschillen, de uitleg en/of de uitvoering ervan, zullen partijen een maximale inspanning verrichten om deze geschillen in onderling overleg op te lossen.

Aldus overeengekomen, in tweevoud opgemaakt en ondertekend.

Helmond

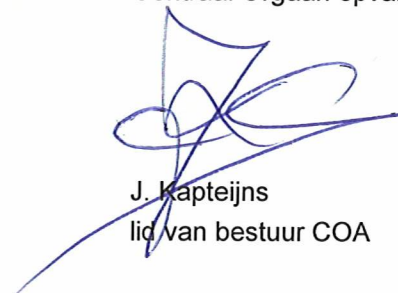
12 november 2025
gemeente Helmond

mr. S.C.C.M. Potters
burgemeester

Helmond

12 november 2025
Centraal Orgaan opvang asielzoekers

J. Kapteijns
lid van bestuur COA

BIJLAGEN:

- Bijlage A: Voorbeeld: Verklaring datum ingebruikname opvanglocatie;
Bijlage B: Toelichting Bestuursovereenkomst.
Bijlage C: Memo wijziging Faciliteitenbesluit (proces) kenmerk 6549529

Bijlage A Verklaring datum ingebruikname opvanglocatie
(wordt door het COA verzonden zodra de opvanglocatie voor bewoning
in gebruik is genomen)

College van burgemeester en wethouders van de gemeente [naam]

Ten aanzien van de Burgemeester, [naam]

Postbus [Postbus Nummer]

Postcode

[datum]

[kenmerk]

Onderwerp: Verklaring datum ingebruikname opvanglocatie [plaats opvanglocatie]

Geacht College,

Het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) bedankt het college voor alle
gezamenlijke inspanningen om te komen tot het realiseren van een opvanglocatie in
[naam gemeente]. Samen met u geven we invulling aan een maatschappelijk vraagstuk;:
het bieden van opvang en begeleiding aan asielzoekers in Nederland.

Met deze verklaring informeren wij u dat de opvanglocatie [plaats opvanglocatie] op
[datum en jaar] voor de opvang en begeleiding van asielzoekers in gebruik wordt
genomen. Dit is overeenkomstig artikel 4 van de bestuursovereenkomst.

Wij vertrouwen op een goede samenwerking met uw gemeente, met omwonenden en
andere betrokken organisaties. Mocht u vragen hebben over de verklaring of over de
opvanglocatie dan kunt u contact opnemen met [naam regiomanager / locatiemanager
en e-mailadres].

Met vriendelijke groet,

Den Haag,

Centraal Orgaan opvang asielzoekers

M. Scheur-Vianen

Manager Vastgoed en Facilitair

Bijlage B Toelichting Bestuursovereenkomst

I - Doel Bestuursovereenkomst

Inleiding

Het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) zorgt er voor – op grond van de Wet COA - dat asielzoekers in een kwetsbare positie in een veilige en leefbare omgeving professioneel worden opgevangen en begeleid in een opvanglocatie. Het COA opent pas een opvanglocatie nadat de gemeente daarmee heeft ingestemd. In de bestuursovereenkomst staan afspraken tussen de gemeente en het COA over de vestiging en ingebruikname van een opvanglocatie.

Het COA dient over de benodigde vergunningen te beschikken voordat een opvanglocatie in gebruik wordt genomen. De gemeente is door het ondertekenen van de bestuursovereenkomst niet gebonden deze vergunningen te verlenen, maar partijen komen overeen dat de gemeente zich zal inspannen voor een zorgvuldige vergunningverlening.

Het doel van de bestuursovereenkomst is:

- 1.1 Afspraken vastleggen over de vestiging van een opvanglocatie in de gemeente.
- 1.2 Inzichtelijk maken van elkaars wettelijke bevoegdheden en verantwoordelijkheden op de beleidsterreinen Onderwijs, Gezondheidszorg en Openbare orde en Veiligheid, in relatie tot de opvanglocatie.

1.1 Afspraken vastleggen over de vestiging van een opvanglocatie

In de bestuursovereenkomst zijn afspraken opgenomen die nodig zijn voor het in gebruik nemen van de opvanglocatie. Daarbij valt te denken aan afspraken over welke locatie, of het een Opvanglocatie of Noodopvang betreft, het aantal bewoners, duur en welke wettelijke financiële uitkeringen beschikbaar worden gesteld (Faciliteitenbesluit).

Meer informatie over de praktische en financiële aspecten die de komst van een opvanglocatie met zich mee brengen, zoals communicatie, veiligheid, leefbaarheid, terugkeer en vertrek, bedrijfsvoering van het COA en ook over de uitkeringen en berekensystematiek van het Faciliteitenbesluit staan op de website van het COA

<https://www.coa.nl/nl/een-azc-de-gemeente>

De gemeente heeft met het document 'Aanvullende Werkafspraken' de mogelijkheid om met het COA aanvullende werkafspraken te maken. Het betreft eventuele aanvullingen en uitwerkingen op de in deze overeenkomst genoemde informatie. Dit gebeurt onder erkenning van elkaars bevoegdheden en verantwoordelijkheden.

Aantal asielzoekers en capaciteitsplaatsen

Voor het COA is het van belang om de bezetting in een opvanglocatie optimaal te kunnen gebruiken. Daarom worden in de Bestuursovereenkomst zowel het aantal asielzoekers als het aantal capaciteitsplaatsen benoemd. Om het maximum aantal asielzoekers te kunnen onderbrengen in de opvanglocatie, is het noodzakelijk om meer capaciteitsplaatsen beschikbaar te hebben. Zo kan het voorkomen dat een gezin bestaande uit vier personen in een wooneenheid met capaciteit voor vijf personen wordt geplaatst. De vijfde capaciteitsplaats blijft daardoor vacant. Daarom zijn meer capaciteitsplaatsen nodig dan het maximum aantal op te vangen asielzoekers. Niet elke capaciteitsplaats zal in de praktijk bezet worden.

Voor het COA is de instroom leidend bij het plaatsen van asielzoekers in opvanglocaties. Het COA maakt geen onderscheid naar nationaliteit, leeftijd, religie, seksuele geaardheid, achtergrond, etc.

Faciliteitenbesluit

Indien in een gemeente een opvangcentrum is gevestigd heeft de gemeente recht op uitkeringen volgens het Faciliteitenbesluit. Aan de gemeente wordt jaarlijks door het COA een uitkering verstrekt op basis van het aantal door asielzoekers permanent te bezetten capaciteitsplaatsen verminderd met het aantal op 1 januari van het uitkeringsjaar in de basisregistratie personen ingeschreven bewoners van het opvangcentrum.

Het Faciliteitenbesluit maakt voor de bekostiging onderscheid tussen artikel 3 en 4 (Opvanglocatie) en artikel 5 (Noodopvang). De soort opvanglocatie (Opvangcentrum of Noodopvang) wordt vastgelegd in artikel 2, tweede lid van de Bestuursovereenkomst.

1.2 Onderwijs, Gezondheidszorg en Openbare orde en veiligheid

Op bovengenoemde beleidsterreinen ligt de directe verantwoordelijkheid bij meerdere partijen. Dit is belangrijk om te constateren en te realiseren voor de komst van de opvanglocatie. Uitgangspunt is dat de voor de opvang van asielzoekers benodigde voorzieningen en de te nemen maatregelen afdoende zijn geregeld in de bestaande wet- en regelgeving. Indien de regelgeving op een bepaald onderdeel niet afdoende blijkt te zijn en hierdoor een knelpunt kan ontstaan, dan kunnen het COA en de gemeente zich gezamenlijk inspannen dit aan te kaarten bij het verantwoordelijke Ministerie.

Onderwijs

In de Nederlandse leerplichtwet is opgenomen dat alle kinderen in de leerplichtige leeftijd naar school moeten. De gemeente is verantwoordelijk voor de huisvesting en inrichting van de onderwijsvoorzieningen en handhaving van de leerplicht. De leerplicht

geldt dus ook voor kinderen in de opvanglocatie. Vanaf het moment dat deze kinderen staan ingeschreven in de BRP heeft de gemeente de wettelijke taak de leerplicht van deze kinderen te handhaven.

Op grond van artikel 5a van het Faciliteitenbesluit kan de gemeente aanspraak maken op een uitkering verstrekt door het COA voor huisvesting van het basisonderwijs voor kinderen van de opvanglocatie.

Meer informatie over het organiseren van onderwijs aan asielzoekerskinderen staat op <https://www.coa.nl/nl/onderwijs-kinderen>.

Gezondheidszorg

Net als iedereen kunnen asielzoekers naar de huisarts, een verloskundige of het ziekenhuis. COA-medewerkers informeren asielzoekers over de Nederlandse gezondheidszorg en begeleiden minder zelfredzame bewoners bij hun gang naar de zorg. Op elk azc houdt een huisarts spreekuur. Met vragen over hun gezondheid kunnen de bewoners van een azc 24/7 bellen met een medisch contactcentrum.

GGD

Net als voor alle andere inwoners van Nederland is de GGD verantwoordelijk voor de publieke gezondheidszorg voor asielzoekers. Deze zorg omvat onder meer infectieziektepreventie en -bestrijding, gezondheidsvoorlichting en jeugdgezondheidszorg (JGZ). Ook voert de GGD bij aankomst in Nederland de verplichte controle op tuberculose uit, voor asielzoekers uit landen waar tbc veel voorkomt.

Meer informatie over gezondheidszorg staat op <https://www.coa.nl/nl/medische-zorg-aan-asielzoekers> en <https://www.coa.nl/nl/vergoeding-van-medische-zorg>

Jeugdhulp

Sinds 1 januari 2019 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de jeugdhulp aan kinderen die in een opvanglocatie wonen en aan alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv). Gemeenten krijgen hiervoor een vergoeding op basis van het aantal kinderen in de Opvanglocatie.

Meer informatie over jeugdhulp staat op de website van de VNG <https://vng.nl/rubrieken/onderwerpen/asielzoekerskinderen>

Openbare orde en veiligheid

De burgemeester is op grond van de Gemeentewet verantwoordelijk voor de (onmiddellijke handhaving) van de openbare orde en veiligheid in de gemeente. De

burgemeester en officier van justitie maken op grond van artikel 13 van de Politiewet in het driehoeksoverleg afspraken over de inzet van politie in de gemeente.

Het handhaven van de veiligheid binnen de opvanglocatie valt onder de verantwoordelijkheid van het COA. Indien incidenten binnen de opvanglocaties gevolgen kunnen hebben voor de openbare orde wordt door het COA in eerste instantie de politie geïnformeerd en indien nodig de burgemeester.

Om opvanglocaties veilig en leefbaar te houden, heeft het COA huisregels die asielzoekers in alle (nood)opvanglocaties moeten naleven. Laten zij hun medebewoners of COA-medewerkers niet in hun waarde of overtreden ze op een andere manier de huisregels? Dan treft het COA maatregelen. Strafbare feiten meldt het COA altijd bij de politie. Samen met de partners uit de bestuursrecht- en strafrechtketen treft het COA maatregelen tegen overlastgevers.

Uitgebreide informatie over veiligheid op een opvangcentrum staat op:
<https://www.coa.nl/nl/veiligheid-en-rond-azcs> en <https://www.coa.nl/nl/overlast-en-maatregelen>.

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Regie Migratieketen
Ketensturing

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Kenmerk
6549529

Datum
14 juli 2025

memo

Memo wijziging Faciliteitenbesluit (proces)

Aan: Gemeenten die betrokken zijn bij asielopvang

Gemeenten die asielopvang faciliteren, hebben recht op verschillende financiële vergoedingen. Deze vergoedingen waren tot 1-7-2025 vastgelegd in het Faciliteitenbesluit opvangcentra. De wijze waarop deze vergoedingen in wet- en regelgeving zijn vastgelegd, is per 1-7-2025 gewijzigd om meer eenheid en duidelijkheid te creëren in juridische grondslagen van uitkeringen aan gemeenten. Om deze reden is het Faciliteitenbesluit per 1-7-2025 ingetrokken. **De uitkeringen zelf worden niet ingetrokken. De wijze van betaling aan de gemeente verandert wel.**

Het voornemen is om de resterende kosten voor artikel 5, 5a, 6 en 8 na 1-7-2025 te betalen via de decembercirculaire door middel van een decentralisatie uitkering. Vanaf 1-1-2026 is het al de bedoeling dat deze middelen zo zouden worden uitgekeerd. Er wordt op dit moment door het Ministerie van Asiel en Migratie, in samenwerking met het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en het Centraal Orgaan opvang asielzoekers gewerkt om dit in gereedheid te brengen.

In een volgend bericht zal u meer gedetailleerd worden geïnformeerd. Deze volgt zo spoedig mogelijk.

Mocht u vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met uw bestuurlijk vastgoedregisseur van het Centraal Orgaan opvang asielzoekers.